

ת"ד 5994/06/20 - מדינת ישראל נגד שושנה פנחסי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

06 מאי 2021

ת"ד 5994-06-20 מדינת ישראל נ' פנחסי

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא נאיל מהנא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שושנה פנחסי

הנאשמת

גזר דין

האשמה ומהלך הדין

1. הנאשמת הודתה והורשעה בעבירות של: **התנהגות הגורמת נזק** - עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) **מעבר חציה בבטחה** - עבירה לפי תקנה 67 א' לתקנות התעבורה; **נהיגה בקלות ראש** - עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); **אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר חציה בבטחה** - עבירה לפי סעיף 38 לפקודת התעבורה; **עקיפה לפני מעבר חציה** - עבירה לפי תקנה 47(ה)(3) לתקנות התעבורה.
2. על פי הנתען בכתב האישום ביום 26.02.20 בשעה 16:30 נהגה הנאשמת ברכב פרטי בצומת הרחובות דרך בית לחם עם מרים החשמונאית בירושלים מכיוון כללי דרום לצפון. באותו מקום הוצב בהמשך הדרך לכיוון נסיעת הנאשמת מעבר חציה שלפניו תמרור 306.
3. אותה שעה הלכו במקום הולכי רגל שחצו את הצומת במעבר החציה מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשמת, כאשר רכב אחר נעצר לפני רכב הנאשמת ונתן זכות קדימה במעבר החציה להולכי הרגל על מנת להשלים מעבר חציה בבטחה.
4. הנאשמת נהגה בקלות ראש, בכך שעקפה משמאל את הרכב שלפניה שנעצר כאמור לפני מעבר החציה, לא האטה בהתקרבה למעבר החציה, לא הבחינה בעוד מועד בהולכי הרגל, לא אפשרה להם לסיים את חציית מעבר החציה בבטחה וגרמה לתאונת דרכים בכך שפגעה באחת מהולכות הרגל.
5. כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל חבלה של ממש, ומהמצאים הרפואיים עולה כי נגרם לה שבר באגן ושבר במפרק הירך והיא אושפזה במשך 4 ימים בבית החולים ושחררה עם המלצות למעקב רפואי וקבלת טיפולי פיזיותרפיה.

טיעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה לעונש את העובדה שהנאשמת גרמה לתאונת דרכים תוך אי מתן

אפשרות להולכת הרגל להשלים את מעבר החציה וכי היא הודתה רק בפתח ישיבת ההוכחות לאחר שהוזמנו כל עדי התביעה ואין לומר כי היא חסכה זמן שיפוטי.

7. לטענתה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה הוא שלום הציבור ובטחונו. מדובר לטענתה ברף רשלנות גבוה שכן הנאשמת עקפה רכב אחר לפני מעבר חציה אשר עצר על מנת לאפשר להולכי רגל לחצות את המעבר בבטחה. הנאשמת לא רק שלא נתנה זכות קדימה אלא שהיא עקפה את הרכב שעצר לפני המעבר דבר שמנע ממנה אף לראות את הולכת הרגל וכתוצאה מכך פגעה בה.

8. עוד הדגישה ב"כ המאשימה את החבלות הקשות שנגרמו להולכת הרגל והצורך באשפוז וטיפול אינטנסיבי לצורך שיקומה. אף כי הולכת הרגל הגיעה לדיון וסיפרה על ההצלחה הרבה בטיפול על מנת לחזור למסלול חיים תקין, אולם לשיטת המאשימה הדבר נעשה לאחר מאמצים רבים וטיפולים אינטנסיביים שהיא עברה בכוחות עצמה.

9. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שגרמו לחבלות של ממש, טוענת המאשימה כי מתחם הענישה נקבע לפי מידת הרשלנות וחומרת הפגיעה. בענייננו, כאשר הרשלנות הינה גבוהה, העונש המקובל כולל מאסר בפועל ולו בעבודות שירות, ואף פסילה לתקופה ארוכה של מספר שנים.

10. הנאשמת נוהגת משנת 1987 ואף כי אין לחובתה הרשעות קודמות, הרי בשים לב לתוצאות התאונה ונסיבותיה ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמת עונש מאסר בפועל ולו בעבודות שירות לתקופה של 6 חודשים, מאסר על תנאי, פסילה לתקופה של 3 שנים, פסילה על תנאי, קנס ופיצוי לנפגעת העבירה.

11. ב"כ הנאשמת לעומת זאת הדגיש את החיסכון בזמן השיפוטי בכך שהנאשמת הודתה ולא ניהלה בסופו של דבר את דיוני ההוכחות הגם שהודאתה שבאה בפתח ישיבת ההוכחות.

12. ב"כ הנאשמת טוען כי אין מדובר ברשלנות ברמה הגבוהה שכן עפ"י חומר הראיות, הפגיעה בהולכת הרגל הייתה באמצעות המראה הימנית של הרכב זאת כאשר רכבה נסע במהירות נמוכה.

13. ב"כ הנאשמת טוען כי הנפגעת הגיעה לדיון וסיפרה על ההצלחה בטיפול ועל השיקום אותו עברה על מנת לחזור לחיים תקינים, וכי מצבה כיום הוא טוב.

14. לטענת הסנגור, מדובר באירוע חריג בחייה של הנאשמת שכן עברה הנקי מעיד על נהגת ותיקה שמעולם לא עברה עבירה וכי מדובר באירוע חד פעמי שאינו מאפיין את נהיגתה בשום צורה.

15. ב"כ הנאשמת הפנה לנסיבותיה האישיות של הנאשמת והעובדה שמדובר באישה בת 69 אשר סובלת מפרקינסון ומתניידת עם הליכון בצעדים קטנים ורעד בידיים. עוד הפנה ב"כ הנאשמת למצבו הרפואי הקשה של בעלה ואף הציג מסמכים בדבר מצבה הרפואי של הנאשמת ושל בעלה המעידים על מורכבות רפואית ונסיבות חיים קשות.

16. בניגוד לעמדת המאשימה ביחס לרמת הענישה, ב"כ הנאשמת טוען כי בענייננו מדובר בשבר ללא תזוזה והנפגעת חזרה לעצמה ומצבה היום הוא תקין. על כן אין מדובר לטענתו בחבלות של ממש ברף הגבוה ובשים לב לשיקום המוצלח אותו עברה הנפגעת, העבר התעבורתי התקין של הנאשמת ונסיבותיה הרפואיות הקשות של הנאשמת, ביקש ב"כ הנאשמת להטיל את פסילת המינימום לתקופה של 3 חודשים

ביחד עם רכיבי ענישה נוספים של פסילה על תנאי וקנס.

17. בטרם טיעוני הצדדים לעונש שמעתי את דבריה של הנפגעת אשר סיפרה על החוויה הקשה אותה עברה בתאונה, הטיפולים הרפואיים שהיו לה לאחר שחרורה מאשפוז בבית החולים וכן הטיפולים האינטנסיביים וטיפולי הפיזיותרפיה שהייתה אמורה לעבור כדי לחזור לחיים תקינים.
18. למרבה המזל, הנפגעת מעידה על חזרה לחיים תקינים ועל הצלחה רבה בטיפול בזכות ההתמדה והרצון שלה להשתקם.

דין והכרעה

השלבים בגזירת הדין

19. חוק העונשין קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בכדי לגזור את עונשו של הנאשם. **שלב ראשון**, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה על בית משפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. **שלב שני**, על בית המשפט לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, זאת בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אולם, אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, אזי יעבור **לשלב השלישי** שבו עליו לקבוע מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראה: ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.07.13)).

מתחם הענישה בעבירה של גרימת תאונת דרכים שתוצאותיה קשות

20. בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, היינו "**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו**". לאמור, העונש הראוי ייגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו של הנאשם.
21. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי **מתחם העונש ההולם** את מעשי העבירות שביצע נאשם יקבע בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק. לשם כך יתחשב בית המשפט: בחומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

חומרת העבירות:

22. העבירות בהן הורשעה הנאשמת הינן עבירות חמורות ומסוכנות. תוצאותיה של התאונה הינן תוצאות חמורות שגרמו לחבלות להולכת הרגל אשר בעקבותיהן אושפזה וטופלה בבית החולים ועברה הליך שיקום אינטנסיבי.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו:

23. הערך החברתי שנפגע הוא שלום הציבור, שלמות הגוף והנפש והצורך לשמור על ביטחונם של משתמשי

הדרך. תוצאותיה של התאונה אשר לה גרמה הנאשמת ברשלנותה - הינן תוצאות חמורות.

24. הנפגעת הופיעה לפניי וסיפרה אודות מצבה הרפואי. היא תיארה באופן כואב ונוגע ללב את האסון שארע לה, האשפוז שעברה בבית החולים, והטיפולים הרפואיים שקיבלה עד לשיקומה המלא.

למרבה המזל, בזכות הטיפול הרפואי האינטנסיבי והרצון של הנפגעת להשתקם, היא חזרה לחיים תקינים ואף העידה בפניי על יכולותיה הפיזיות חרף התאונה שעברה.

מדיניות הענישה הנהוגה:

25. מדיניות הענישה בעבירות של גרימת תאונת דרכים שגרמה חבלה של ממש כוללת רכיב של מאסר ולו בעבודות שירות לצד פסילה ארוכה.

26. הלכה ידועה היא, שחומרת הענישה בעבירות תעבורה גדלה ככל שחומרת הפגיעה בנפגע התאונה ונזקיו גדלים (ראו: עפ"ת 37974-07-12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.09.12)).

"לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן" (ראו: רע"פ 2564/12 קרני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.06.12)).

בענייננו, מדובר בפגיעות גופניות של שבר באגן ושבר בירך, שרק בנס לא הותירו את הנפגעת עם מגבלות תמידיות.

בעפ"ת 34990-06-15 אורנה רבקה טקל נ' מדינת ישראל (מיום 25.06.15) שם נפגע הולך רגל על מעבר חצייה כתוצאה מהתאונה נגרמו לו חבלות של ממש שברים בצלעות ושבר בברך ימין. בית המשפט לתעבורה השית על הנאשמת קנס בסך של 1,800 ₪, פסילה בפועל ל- 10 חודשים, ופסילה על תנאי. בית המשפט המחוזי הפחית את עונש הפסילה ל- 4 חודשים.

בת"ד 2097/07 מדינת ישראל נ' אלירן שלמה (פורסם בנבו, מיום 23.05.10) הנאשם איבד את השליטה על רכבו, סטה מנתיב נסיעתו ופגע ברכב שהגיע ממול. כתוצאה מהתאונה נחבל נהג הרכב המעורב, בחבלה של ממש אשר הובילה בסופו של דבר לקטיעת רגלו. בית המשפט השית על הנאשם עונש פסילה למשך 20 חודשים לצד צו של"צ 400 שעות.

27. מהפסיקה האמורה ניתן להבחין כי הענישה הינה מגוונת והדבר תלוי ברמת הרשלנות ומידת הפגיעה.

28. מתחם הענישה בעבירות בהן הורשעה הנאשמת נע בין פסילה לתקופה מינימלית של 3 חודשים ועד לפסילה של שנים, הכל בהתאם לתוצאות התאונה, מידת הרשלנות ולמצבו של הנפגע. אכן נהוג במקרים דומים כאשר מדובר בתאונה שגרמה לחבלות אשר כפשע בין לבין המוות, להטיל גם עונש מאסר ולו בעבודות שירות. אולם אין זה המקרה בענייננו כפי שאסביר בהמשך.

נסיבות ביצוע העבירה:

29. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה רשימה שאיננה סגורה לגבי נסיבות ביצוע העבירה. בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה במקרה דנן לצד השיקולים האחרים בקביעת המתחם תומכת במתחם שאינו כולל רכיב של מאסר בפועל.

30. התאונה ארעה עת הנאשמת ביצעה עקיפה של רכב שנסע לפניו ואשר עצר לפני מעבר חצייה לצורך מתן זכות להולכי רגל, ולא שמה ליבה למצב הכביש ופגעה במראה של הרכב בהולכת הרגל.

31. בע"פ 558/97 **מלניק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 03.05.98) נאמר על נהג המתקרב למעבר חצייה:

"עליו ליתן דעתו לכך, אם יש מי אשר מתכוון לחצות את הכביש במעבר החצייה; ואם כן - להתאים את מהירות נהיגתו למקרה של חצייתו את הכביש. במסגרת זו, וכדי לכבד את זכות הקדימה של הולך הרגל במעבר חצייה, עליו לצפות שזה ינסה לחצות את הכביש; שאולי לא יהיה ער לרכבו המתקרב; אולי ייטול על עצמו סיכון של חצייה על אף התקרבות הרכב; אולי יסמוך על כך שהרכב יכבד את זכות הקדימה שלו. עליו להתחשב גם באפשרות של התנהגות רשלנית מצידו של הולך הרגל".

32. במקרה דנן, רשלנותה של הנאשמת בגרימת התאונה הייתה גבוהה מדובר בפגיעה בהולכת רגל במעבר חציה שאמור להיות מקום בטוח.

33. על בית המשפט להילחם בתאונות הדרכים בדרך של ענישה מחמירה, גם אם תוצאות התאונה אינן קטלניות. ביחס לנגע תאונות הדרכים שהולך וגובה מחיר דמים יום יום, נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי מקומו של בית המשפט במלחמת החורמה נגד תופעה קשה זו לא נפקד, ועליו להמשיך להירתם ולהרים תרומתו למען מאבק עיקש זה, בין היתר באמצעות הדאגה לענישה הולמת, אשר תסייע להגברת המודעות בדבר המחיר הכרוך בהפרת כללי התנהגות על הכביש. (ראה בעניין זה ע"פ 2247/10 **שלום ימיני נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו, 12.01.11); וגם ע"פ 5167/05 **מג'דוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.10.05)).

34. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בפסיקה הנוהגת, לרבות הפסיקה שהועברה על ידי ב"כ הצדדים, הגעתי למסקנה כי מתחם העונש ההולם בענייננו מתחיל ממאסר על תנאי, לצד פסילה משמעותית עד למאסר בפועל לצד פסילה ממשוכת של שנים.

העונש הראוי לנאשמת

35. בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות והמיוחדות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירות.

36. זה המקום לציין כי במקרה דנן מלאכה קשה מוצבת בפני בית המשפט אשר צריך לגזור את דינה של הנאשמת שהינה אדם נורמטיבי, בת 69 ללא עבר כלל חרף ותק נהיגה רב ואשר סובלת ממחלה קשה ומוגבלת בניידותה. אכן תוצאותיה של התאונה לא היו קלות ומדובר בפגיעות גוף קשות שגרמו לשברים באגן וברך אולם למרבה המזל, הנפגעת עברה הליך שיקום מוצלח והיא מעידה כי חזרה לשגרת חייה.

37. אין לנאשמת עבר תעבורתי והיא מחזיקה ברישיון נהיגה משנת 1987.
38. בנסיבות דנן, הגעתי למסקנה כי העונש הראוי לנאשמת הינו צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב של 300 שעות. בנוסף, מצאתי להטיל על הנאשמת, פסילה לתקופה ארוכה ופיצוי לנפגעת.
- אמנם הטלת פיצוי לא תכפר על הסבל שעוברת הנפגעת, אך יש בו בוודאי כדי להקל עליה ולהוות רכיב ענישה המבטא את הצער.
- האפשרות של הנפגעת לתבוע פיצוי מחברת הביטוח אינה צריכה להשפיע על זכותה לקבל פיצוי מן הנאשמת, במסגרת ההליך הפלילי לפי סעיף 77 לחוק העונשין (ראו: ת"פ 7151/08 מ"י נ' קלדרון (פורסם בנבו, 01.03.10); ע"פ 70306/06 פפרוני נ' מ"י (פורסם בנבו, 18.09.07).
39. על כן, אני מוצא לנכון להטיל על הנאשמת כאמור צו של"צ נרחב, לצד פסילה ארוכה ומשמעותית, פיצוי לנפגעת וענישה צופה פני העתיד כפי שיפורט להלן.

לפיכך, אני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:

- א. תשלום קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתם.
- הקנס ישולם ב-8 תשלומים חודשיים, החל מיום 1.8.21.
- ב. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 18 חודשים.
- הנאשמת תפקיד רשיונה או תצהיר על העדר רשיון, במזכירות בית המשפט, לא יאוחר מיום 01.08.21.

תשומת לב הנאשמת לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

- ג. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.
- ד. אני מצווה על מאסרה של הנאשמת למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם תורשע בגרימת תאונת דרכים עם פגיעות גוף.
- ה. הנאשמת תבצע 300 שעות שירות לתועלת הציבור, בכפוף לתוכנית שיגיש שירות המבחן. שירות המבחן יוכל לשנות את מקום ביצוע העבודות, תוך מתן הודעה לבית המשפט.
- הוסברו לנאשמת משמעות הצו, מטרת השירות ופרטיו.

הנאשמת הוזהרה כי אם לא תמלא כנדרש אחר צו השירות ישקול ביהמ"ש לבטל את הצו ולהטיל עליה עונש נוסף.

במידה ולא תעמוד בשל"צ, בית המשפט ישוב וידון בעניינה.

ו. על הנאשמת לשלם לנפגעת פיצוי בסך של 10,000 ₪ הסכום האמור ישולם ב- 20 תשלומים ויופקד במזכירות בית המשפט החל מיום 01.08.21.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד אייר תשפ"א, 06 מאי 2021, במעמד הנוכחים